Republika Hrvatska
Općinski sud u Sesvetama
Stalna služba u Vrbovcu
Vrbovec, Trg Petra Zrinskog 22

Poslovni broj: P-1196/2019-57

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Sesvetama, Stalna služba u Vrbovcu, po sucu toga suda Ljiljani Košić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Dalibora Severa (OIB: 07580518714) iz Svetog Ivana Zeline, Donje Orešje, Bistrička 23, zastupanog po punomoćnici Đurđici Kos, odvjetnici iz Svetog Ivana Zeline protiv tuženika Zagrebačke banke d.d. (OIB: 92963223473) iz Zagreba, Trg bana Josipa Jelačića 10, zastupanog po punomoćnicima, odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Porobija & Porobija iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon zaključene glavne, javne, neposredne i usmene rasprave dana 14. rujna 2026. u prisutnosti tužitelja osobno i njegove punomoćnice, dana 11. studenog 2026. donio, objavio i

p r e s u d i o j e

I Utvrđuju se ništetnim i bez pravnog učinka odredbe i dijelovi odredaba Ugovora o namjenskom kreditu broj 3208639026/07 od 16. ožujka 2007. sklopljenog između tužitelja Dalibora Sever iz Svetog Ivana Zeline, Donje Orešje, Bistrička 23, kao korisnika kredita i tuženika Zagrebačke banke d.d. iz Zagreba, Trg bana Josipa Jelačića 10, kao kreditora, potvrđenog dana 24. listopada 2007. kod javnog bilježnika Branke Rački iz Svetog Ivana Zeline pod poslovnim brojem Ov-2359/07, i to u dijelu kojim je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva na osnovu jednostrane odluke banke, sadržani u:

- članku 2. stavku 1. koji glasi: "… promjenjiva u skladu s promjenama tržišnih uvjeta, a temeljem Odluke o kamatnim stopama Zagrebačke banke d.d. …“,

- članku 2. stavku 3. koji glasi: „…u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora…“;

- članku 7. stavku 2. koji glasi: "Za slučaj izmjene redovne kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama Kreditora Korisnik kredita pristaje da kreditor povisi ili snizi iznos anuiteta iz prethodnog stavka, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete. O izmijenjenom iznosu anuiteta Kreditor će obavijestiti Korisnika kredita u skladu s Općim uvjetima poslovanja Kreditora."

kao i u dijelu kojim je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, sadržani u:

- članku 1. stavku 2. koji glasi: „Korisnik kredita se obvezuje iznos kredita iz prethodnog stavka vratiti, uz valutnu klauzulu, s pripadajućim kamatama u vrijeme i na način utvrđen ovim Ugovorom.“;

- članku 7. stavku 1. koji glasi: "Korisnik kredita otplaćuje kredit u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan plaćanja za CHF."

II. Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d. iz Zagreba, Trg bana J. Jelčića 10, da tužitelju Daliboru Severu iz Svetog Ivana Zeline, Donje Orešje, Bistrička 23, isplati

- iznos od 11.332,79 eura s osnove ništetne odredbe o promjenjivim ugovornim kamatama i valuti otplate anuiteta za koju je vezana glavnica švicarski franak zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 16. veljače 2016. do isplate time da kamate u razdoblju od 16. veljače 2016. pa do do 31. prosinca 2022. kamate teku po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, dok u razdoblju od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. teku po stopi koja se određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

- iznos od 393,89 eura koji se novčani iznos odnosi na zakonske zatezne kamate na svaki pojedini iznos više otplaćenog mjesečnog anuiteta za razdoblje od 15. studenog 2007. do 15. veljače 2016. u roku 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d. da tužitelju Daliboru Severu naknadi trošak postupka u iznosu od 3.095,19 eura zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od 11. studenog 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo

polugodište primjenjuje referenta stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

IV. Odbija se tužitelj s dijelom zatraženog troška postupka u iznosu od 400,00 eura zajedno s kamatama na taj iznos, kao s neosnovanim.

V. Odbija se tuženik Zagrebačka banka d.d. sa zahtjevom za naknadu troškova postupka u iznosu od 3.500,00 eura zajedno s kamatama na taj iznos, kao s neosnovanim.

Obrazloženje

1. Tužitelj Dalibor Sever je dana 7. lipnja 2019. podnio tužbu protiv tuženika Zagrebačke banke d.d., radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o kreditu broj 3208639026/07 kojeg je tužitelj zaključio sa tuženikom 16. ožujka 2007. i to u dijelu u kojemu je ugovoren iznos kredita u valuti švicarski franak te u dijelu u kojem je ugovorena promjenjiva kamatna stopa u skladu sa promjenama tržišnih uvjeta, a koja je u trenutku zaključenja Ugovora o kreditu iznosila 4,30% godišnje. U tužbi tužitelj traži isplatu iznosa od 88.140,64 kuna zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od datuma uplate svakog pojedinog iznosa pa do isplate.

2. Nakon provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja te dopunskog financijsko knjigovodstvenog vještačenja u podnesku od 14. siječnja 2025. tužitelj je konačno specificirao tužbeni zahtjev na način da od tuženika potražuje isplatu ukupnog iznosa od 11.332,79 eura zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućima od 16. veljače 2016. pa do isplate na način kao što je to pod točkom II. izreke navedeno. Zatražio je i isplatu iznosa od 393,89 eura, koji novčani iznos se odnosi na zakonsku zateznu kamatu tekuću na svaki pojedini iznos više otplaćenog mjesečnog anuiteta u razdoblju od 15. studenog 2007. pa do 15. veljače 2016. Tako specificirani tužbeni zahtjev dostavljen je tuženiku koji na njega nije imao nikakvih primjedaba obzirom da je isti sačinjen nakon što je financijsko knjigovodstveni vještak dostavio svoj dopunski nalaz (list 501).

3. U podnesku od 6. rujna 2026. tužitelj je obzirom na stav proširenog vijeća Vrhovnog suda iskazanog u presudi broj Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026. konačno specificirao tužbeni zahtjev (list 539-541). Tužitelj je tužbeni zahtjev specificirao u skladu sa odredbom čl. 188. st. 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99,1 17/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25, dalje ZPP) na način da je kao prvi tužbeni zahtjev postavio tužbeni zahtjev kako je navedeno pod točkom I. i II. izreke, a drugi eventualno kumulirani tužbeni zahtjev postavio je na način da traži utvrđenje ništetnim dijela ugovornih odredaba koje se odnose na kamatu i valutu te traži isplatu kamate u iznosu

od 4.718,89 eura, koji novčani iznos se odnosi na zakonsku zateznu kamatu, na svaki pojedini iznos više otplaćenog mjesečnog anuiteta za razdoblje od 15. studenog 2007. do 15. veljače 2016. Na taj iznos zatražio je zakonske zatezne kamate tekuće od 7. lipnja 2019. pa do isplate. Iznos od 4.718,89 eura je preračunat iznos od 35.554,44 kuna, koji iznos je naveden u tablici broj 2 financijsko knjigovodstvenog vještaka ispod naslova Zakonske zatezne kamate, stupac 8 (list 501).

4. Tužitelj u tužbi i tijekom postupka navodi da je sa tuženikom zaključio Ugovor o kreditu broj 3208639026/07, 16. ožujka 2007. Tužitelj u tužbi nadalje navodi da se tuženik kao kreditor obvezao tužitelju kao korisniku kredita staviti na raspolaganje novčani iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti iznosa od 88.200,00 CHF po prodajnom tečaju CHF tečajne liste Banke važeće na dan korištenja kredita, a kredit je bio namijenjen za adaptaciju obiteljske kuće. Kredit je zaključen na rok otplate od 20 godina. Tužitelj navodi da je sa Zagrebačkom bankom d.d. 15. veljače 2016. zaključio Dodatak ugovoru o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj: 102/15) kojim je izvršena konverzija tražbine uz valutnu klauzulu u CHF u tražbinu uz valutnu klauzulu u EUR.

5. Tužitelj u tužbi nadalje ističe da je predmetni ugovor o kreditu sklopljen na unaprijed formuliranom standardnom obrascu o kojemu strane nisu pregovarale pa tužitelj nije imao nikakvog utjecaja na njegov sadržaj.

6. Tužitelj nadalje navodi da je predmetnim Ugovorom u članku 2. ugovoreno je da je redovna kamatna stopa promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora, odnosno tuženika. Na dan sklapanja Ugovora kamatna stopa bila je ugovorena u visini od 4,30% godišnje.

7. Rok otplate kredita iznosio je 20 godina, te se je imalo otplatiti 240 jednaka mjesečna anuiteta u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju za valutu CHF tečajne liste banke važeće na dan plaćanja. Po otplatnoj je tablici predviđeno da tužitelj treba ukupno platiti na ime primljene glavnice s kamatama 240 mjesečnih anuiteta, svaki u iznosu od 544,65 CHF u kunskoj protuvrijednosti.

8. Tužitelj se u tužbi poziva na presudu Visokog trgovačkog suda poslovni broj Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014. kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. u dijelu u kojem je utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1. listopada 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama i drugim internim aktima tuženika, a da prije zaključenja ugovora tuženik s korisnicima kreditnih usluga kao potrošačima nije pojedinačno pregovarao niti ugovorom utvrdio egzaktne stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa na štetu potrošača. Tužitelj nadalje navodi da ga tuženik

nije upoznao niti s rizicima vezanja glavnice kredita za valutu švicarski franak na način da je rizik promjene u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na valutu euro kao i to da je rast tečaja švicarskog franka bio gotovo potpuno izvjestan pa se poziva i na presudu Visokog trgovačkog suda poslovni broj Pž-6632/2017 od 14. lipnja 2018. kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. u dijelu koji se odnosi na valutu.

9. Tužitelj u tužbi nadalje ističe da je tuženik postupio suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03) i to čl. 81., čl. 82. i čl. 90. u razdoblju od 10. rujna 2003. pa do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. nadalje tuženik je postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj: 79/07, 125/07, 79/09, 89/09 i 133/09) i to čl. 96 i čl. 97.

10. Tužitelj navodi da je tuženik povrijedio prava tužitelja kao potrošača, odnosno korisnika kredita i to tako što je u predmetnom potrošačkom Ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva jednostranom odlukom tuženika, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo pa je stoga ista ugovorna odredba ništetna. Tužitelj nadalje navodi kako su ugovorom o kreditu povrijeđena njegova prava iz razloga što je tuženik koristio nedopuštenu i nepoštenu ugovornu odredbu koja se odnosi na valutu uz koju je vezana glavnica CHF, budući je ista protivna odredbama Zakona o zaštiti potrošača, kao i odredbama Zakona o obveznim odnosima. Tužitelj nadalje navodi da je ponašanje tuženika prilikom potpisa ugovora i za vrijeme trajanja ugovornog odnosa predstavljalo zavaravajuću poslovnu praksu jer je tuženik propustio u cijelosti informirati tužitelja o svim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i vezi zaključenja ugovora, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana jer predmetne odredbe nisu razumljive. Ovo stoga što u Ugovoru o kreditu uz odredbu kojom se za valutu CHF nisu objašnjeni razlozi niti su vidljivi kriteriji na temelju kojih bi prosječni potrošač mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz te zaštitne klauzule. Tužitelj u tužbi navodi i to kako se valutna klauzula koristila protivno zakonom predviđenoj svrsi zaštitne klauzule od gubitka vrijednosti novca te kako je tuženik imao saznanje o svim rizicima vezanja obveze za tečaj CHF, a kredit u CHF je prikazivao kao povoljniji, bez konkretnih izračuna kamatnih stopa u kreditima vezanim za valutu Euro i mogućnosti pregovaranja o pojedinačnim ugovornim odredbama. Kako je tužitelj imao povjerenje u kreditnu instituciju naprijed navedene okolnosti prihvatio je kao točne. Tuženik je dakle, propustio pružiti tužitelju odgovarajuća objašnjenja koja bi mu omogućila procijeniti je li predloženi Ugovor prilagođen njegovim potrebama i financijskoj situaciji te mu pojasniti bitne značajke predmetnog proizvoda i učinaka koje mogu imati za njega. Tuženik je propustio dati tužitelju sve potrebne informacije na temelju kojih bi prosječno informirani potrošač mogao razumjeti značaj i posljedice ugovaranja valutne klauzule u švicarskih francima u ugovoru o kreditu.

11. U odgovoru na tužbu i tijekom cijeloga postupka tuženik se protivio tužbenom zahtjevu tužitelja navodeći da je tužbeni zahtjev neosnovan u cijelosti i u pogledu pravne osnove i u pogledu visine.

12. Tuženik u odgovoru na tužbu nadalje navodi da je Ugovorom jasno određeno da je iznos kredita u valuti CHF te da će isti biti plasiran tužitelju u kunskoj protuvrijednosti. Odredbama Ugovora koje reguliraju otplatu kredita predviđeno je da će se mjesečni anuiteti plaćati uplatom potrebnog iznosa u kunskoj protuvrijednosti. Tuženik nadalje navodi da su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Navodi i kako je tuženik tužitelja kao i općenito potrošače upozoravao i informirao o valutnoj klauzuli i to na više različitih načina.

13. Tuženik nadalje navodi da odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi nije suprotna načelu savjesnosti i poštenja. Navodi da tužena banka nije imala razlog sumnjati u buduće kretanje tečaja predmetne valute. Tečaj CHF je bio stabilan dugi niz godina te tuženik u vrijeme zaključenja predmetnog kredita nije mogao znati da će doći do svjetske financijske krize i pritiska na CHF valutu u mjeri u kojoj Švicarska narodna banka neće uspjeti obraniti tečaj CHF/EUR.

14. Tuženik je tijekom postupka navodio kako se o konvertiranim CHF kreditima očitovao Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom sporu svojim rješenjem broj Gos-1/2019 od 4. ožujka 2020. navodeći da su sporazumi sklopljeni u skladu sa ZIDZPK/15 valjani te da djeluju/proizvode pravne učinke retroaktivno što samo po sebi isključuje pravo na traženje isplate zbog navodne preplate. Tuženik iz tog razloga smatra kako je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti neosnovan te ga je predložio odbiti. Osporavao je i tužitelju svojstvo potrošača.

15. Tuženik u odgovoru na tužbu prigovara dakle, osnovi i visini tužbenog zahtjeva te ističe prigovor zastare i prigovor nedostatka aktivne legitimacije navodeći da tužitelj nema svojstvo potrošača.

16. Odlučujući o osnovanosti tužbenog zahtjeva sud je tijekom postupka izvršio uvid u tužbu (list 1-5), ugovor o namjenskom kreditu (list 7-9), izvadak iz zemljišne knjige (list 10), otplatni plan (list 11-13), podaci o kreditnoj partiji broj 7103556331 (list 14), promet po kreditu (list 15-19), odgovor na tužbu (list 26-33), dodatak ugovora o kreditu (list 38-43), izračun konverzije (list 46-50), prijedlog izmjene ugovora o kreditu (list 56), nalaz i mišljenje financijsko knjigovodstvenog vještaka mr.sc. Ante Mrčela, dipl. oec. (list 108-113), dopunski nalaz i mišljenje financijsko knjigovodstvenog vještaka mr.sc. Ante Mrčela, dipl. oec. (list 420-425), drugi dopunski nalaz i mišljenje financijsko knjigovodstvenog vještaka mr.sc. Ante Mrčela, dipl. oec. (list 496-501), specificirani tužbeni zahtjev tužitelja (list 503), konačno specificirani tužbeni zahtjev (list 539-541) i iskaz tužitelja kao stranke (list 543-544).

17. Temeljem tako provedenih dokaza, a cijeneći svaki dokaz za sebe i sve dokaze u njihovoj ukupnosti kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka (čl. 8. ZPP-a) ovaj sud nalazi da je specificirani tužbeni zahtjev tužitelja od 14. siječnja 2025., odnosno prvi od eventualno postavljenih tužbenih zahtjeva osnovan u cijelosti.

18. Tužitelj Dalibor Sever u tužbi i tijekom postupka navodi da je sa tuženikom Zagrebačkom bankom d.d. dana 16. ožujka 2007. zaključio Ugovor o kreditu broj 3208639026/07. Ugovor je zaključen sa valutnom klauzulom u švicarskim francima i promjenjivom kamatnom stopom sukladno Odluci o kamatnim stopama kreditora. Tužitelj nadalje navodi da je 18. siječnja 2016. sa tuženikom zaključio Sporazum temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15) kojim Sporazumom je izvršena konverzija tražbine uz valutnu klauzulu u CHF u tražbinu uz valutnu klauzulu u EUR. Navodi da mu je kredit trebao za adaptaciju obiteljske kuće.

19. Vrhovni sud je u presudi broj Rev-3142/2018-2 od 19. ožujka 2019. iznio stajališta da nižestupanjski sudovi nisu dužni izvoditi dokaze u smislu da li se radi o prosječnom potrošaču u svakom pojedinom sporu, neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj razini, s obzirom da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. ZZP/03 u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ZZP/03 obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika, a kako je to propisano odredbom čl. 118. ZZP/14 te da odredbe ZPP-a i ZZP-a propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen u tužbi iz čl. 502.a st. 1 . ZPP-a te obzirom na sadržaj izreke pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu nije potrebno ponovno provoditi dokaze na okolnost ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope i vezivanja glavnice za valutu CHF, jer bi u suprotnom s obzirom na iznesena utvrđenja iz tog postupka drugačije postupanje bilo nesvrsishodno, neekonomično i u suprotnosti sa odredbama ZPP-a i ZZP-a.

20. Zakon o zaštiti potrošača (”Narodne novine” broj: 41/14, 1 10/15 i 114/19; dalje ZZP) stipulira pravila zaštite osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja usluga i proizvoda na tržištu, te posebno određenog čl. la), taj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu i s aktom Europske unije i to Direktivnom Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. o ugovorima, koji se protive načelu savjesti i poštenja. Citirana Direktiva je implementirana u hrvatski pravni sustav u ZZPu u kojem je u čl. 49 st. 1 propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, naročito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

21. Tužitelj ima svojstvo potrošača sukladno čl. 3. st. 1. t. 1. ZZP. Tužitelj je podigao kredit radi renoviranja obiteljske kuće. Tužitelj je kredit podigao kao fizička osoba za vlastite potrebe, a tuženik te navode tužitelja tijekom postupka nije pobio niti predložio

dokaze kako bi se osporilo svojstvo tužitelja kao potrošača. Iz ugovora proizlazi da se radi o namjenskom kreditu pa sud nema razloga sumnjati u navode tužitelja da je novac dobiven od kredita utrošio za adaptaciju obiteljske kuće.

22. U ovom postupku sporna je osnova i visina tužbenog zahtjeva. Sporno je također je li u konkretnom slučaju nastupila zastara obzirom da je tuženik tijekom postupka navodio da tužitelj ne može svoj zahtjev zasnivati na presudama koje su donesene u postupku zaštite kolektivnih interesa, već da tužitelj treba u konkretnom predmetu dokazati da su mu povrijeđena ili ugrožena prava koja dovode do eventualne ništetnosti, a što on u ovom postupku ne dokazuje.

23. Prema čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003. ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značaju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se po pojedinačnoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, naročito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

24. Prema odredbama čl. 82. prije citiranog Zakona ugovorne odredbe koje bi se uz ispunjenje i pretpostavki iz čl. 81. istog Zakona mogle smatrati nepoštenim, jesu primjerice odredba kojom se trgovcu dopušta da mijenja ugovorne odredbe bez valjanog ugovorom predviđenog razloga.

25. Prema odredbi čl. 87. citiranog Zakona nepoštena ugovorna odredba je ništava.

26. Odredbom čl. 138.a. Zakona o zaštiti potrošača i čl. 502.c ZPP-a propisan je obvezujući učinak presude po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava za sudove u postupcima koje pojedinačno pokrene potrošač.

27. Potrošač, odnosno tužitelj od samog početka ugovornog odnosa doveden je u neravnopravan položaj u odnosu na tuženu banku kao trgovca, jer je formulacija ugovorenih odredbi o kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli bila takva da korisnici kredita nisu mogli predvidjeti što će se sa kamatom i tečajem valute događati. Takva ugovorna obveza uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama kredita potrošača nasuprot banke — trgovca kao druge ugovorne stranke, a što je suprotno načelima ravnopravnosti sudionika obveznog odnosa te načelu dužnosti i njihove suradnje i načelu zabrane zloupotrebe prava.

28. Vezano uz ocjenu poštenosti ovakvih ugovornih odredbi stav je Vrhovnog suda da su korisnici kredita kao potrošači u odnosu na banke, kao trgovce faktično dovedeni u ovisni položaj i situaciju "uzmi ili ostavi", pošto praktički nisu imali drugog načina dobivanja potrebnog novca izvan kredita kojeg su odobravale banke, između ostalog i ovdje tuženik, pod uvjetima koje su banke diktirale.

29. Odredbe o kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u ugovorima o kreditu su nepoštene u smislu odredbe čl. 87 st. 1 ZZP-a iz 2003. i čl. 102. ZZP-a te su takove ugovorne odredbe ništave.

30. Prema čl. 118 Zakona o zaštiti potrošača (”Narodne novine" broj: 47/14, 1 1 0/15 i 1 14/19) koji je na snazi u vrijeme pokretanja ovog postupka, odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106 st. 1 tog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupcima koje potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika, a isto tako i odredba čl. 138.a ZZP/07 propisuje da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 131 st. 1 tog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 131. st. 1. tog Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. U smislu tih zakonskih odredbi, ali i odredbe 502.c ZPP-a koja propisuje da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi, time da će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati, za zaključiti je da u ovom postupku sud obvezuju odluke iz postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača koje utvrđuju da je došlo do povrede propisa zaštite potrošača, odnosno da navedene odluke imaju direktni učinak i obvezuju sudove, te da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošači mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen po tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a.

31. Odredbom čl. 83 ZZP-a propisano je da se prilikom ocjene je li neka odredba u potrošačkim ugovorima poštena ili nije, u obzir uzima narav proizvoda ili usluga koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, te ostale ugovorne obveze, a čl. 87 istog Zakona propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništetna.

32. Prema odredbi čl. 3 st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom, ako u suprotnosti sa uvjetom o dobroj vjeri na štetu potrošača, prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlih iz ugovora, a prema čl. 5. Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo.

33. Da je tuženik postupao nepošteno u navedenom ugovoru proizlazi i iz Direktive 93/13 EEZ, čije odredbe su implementirane u nacionalno zakonodavstvo. Naime, promatrajući navedenu Direktivu kako je prenesena u nacionalno zakonodavstvo, utvrđeno je da u slučaju da je određena ugovorna odredba utvrđena kao nepoštena, učinci takvog utvrđenja djeluju unatrag od trenutka sklapanja ugovora kao da takva odredba nikad nije bila ugovorena, te ne može imati učinak u odnosu na potrošača i sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora u načelu imati za posljedicu

ponovno uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se on nalazio da navedene odredbe nije bilo. Time za potrošača nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

34. Nacionalno zakonodavstvo potrebno je tumačiti u duhu prava Europske unije, što podrazumijeva tumačenje u skladu s praksom Suda, u čijoj je isključivoj nadležnosti kroz institut prethodnog tumačenja (čl. 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije) tumačiti pravo Europske unije, a na koji je način, imajući u vidu kolektivni spor zaštite potrošača i obrazloženje sudova u navedenim odlukama te postojanje vezanosti u pojedinačnim postupcima, kao što je ovaj, za odlučivanje i pravna shvaćanja u kolektivnim sporovima radi zaštite potrošača.

35. Valutna klauzula je odlučujuća ugovorna odredba pa je tužitelj doveden u neravnopravan položaj jer nije imao potpune informacije o tečaju strane valute. Iz tog razloga odredba o vezivanju otplate kredita uz valutu švicarski franak suprotna je odredbi čl. 4. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18, dalje ZOO) u kojoj je propisano da su se stranke u zasnivanju obveznih odnosa i u ostvarivanju prava i obveza iz tih obveza, dužne pridržavati načela savjesnosti i poštenja, odnosno da su sudionici obveznih odnosa dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći računa o smislu i svrsi obveznog odnosa, a mjerilom ponašanja se procjenjuje ponašanje prosječnog čovjeka ili prosječnog potrošača s jedne strane te urednog i savjesnog gospodarstvenika s druge stranke, kada je riječ o profesionalnoj djelatnosti (čl. 10. ZOO). Odlučujuća ugovorna odredba je i odredba o kamatnoj stopi.

36. Odredbe čl. 1., čl. 2. i čl. 7. predmetnog ugovora o kreditu su nepoštene ugovorne odredbe budući je prilikom ugovaranja valutne klauzule u CHF tuženik propustio tužitelja informirati o svim parametrima bitnim za donošenjem odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Naime, po ocjeni ovog suda tuženik kao bankarska ustanova nije upozorio tužitelja na ekonomske posljedice i rizike koji proizlaze iz ugovaranja valutne klauzule CHF, također se smatra da je odredba o valutnoj klauzuli CHF podložna testu nepoštenosti u skladu s čl. 84 ZZP-a, jer nije bila razumljiva, tužitelj nije bio upozoren na posljedice ugovaranja valutne klauzule CHF, ugovor je sastavljen po unaprijed napisanom i tipskom ugovoru, što pak upućuje na to da se o toj ugovornoj odredbi nije pregovaralo. Kamatna stopa mijenjana je jednostranim odlukama banke što je u suprotnosti sa odredbom čl. 4. ZOO.

37. Primjena valutne klauzule u CHF uzrokovala je znatnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu tužitelja, jer nije bila ugovorena mogućnost promjene valute ili druga mogućnost zaštite rizika, snažnog jačanja valute CHF, pa su sve posljedice teretile tužitelja, dok je tuženik kao banka dobivao veći broj novčanih jedinica stabilne domaće valute koja je imala istu kupovnu moć kao i u vrijeme ugovaranja kredita.

38. Također tijekom postupka tuženik nije dokazivao da se zaduživao na inozemnim tržištima u CHF iznosima, a čime bi eventualno mogao opravdati svoje tzv. ”neznanje o stabilnosti valute u vrijeme sklapanja ugovornog odnosa”.

39. Tuženik nije prilikom ugovaranja predmetnog kredita tužitelja kao potrošača informirao i nije ga upozorio na rizičnost ugovaranja CHF valutne klauzule, odnosno nije ga informirao o općem riziku vezanom uz valutnu klauzulu, a koji proizlazi iz sustava ”fluktuirajućih tečaja”, a na koje rizike su upozoravale međunarodne financijske institucije, također tužitelja nije upozorio na rizike vezane uz činjenicu da HNB ne štiti tečaj kune prema CHF, kao što to čini za euro, kao i riziku vjerojatnog i izvjesnog rasta tečaja švicarskog franka, a na što je jasno upozoravao MMF.

40. Odredbom čl. 1111. st. 1. ZOO propisano je kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi, a čl. 1 115, ZOO-a propisano je da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

41. Iz iskaza tužitelja kao stranke (list 543-544) proizlazi da je 2007. godine imao potrebu adaptirati obiteljsku kuću te je odlučio podignuti kredit. U to vrijeme bio je klijent Zagrebačke banke gdje je imao otvoren i tekući račun te se njima obratio radi realizacije kredita. Nakon razgovora sa bankarom ponuđen mu je kredit u CHF kao najpovoljniji sa najmanjom kamatnom stopom te je to bio razlog zašto je kredit podigao u valuti CHF a ne u nekoj drugoj valuti. U vrijeme podizanja kredita bio je zaposlen u Hrvatskom Telekomu i nije imao obrt ili firmu, već je bio običan zaposlenik. Iznos kredita od 88.200,00 CHF utrošen je na adaptaciju obiteljske kuće u kojoj i danas živi sa svojom obitelji. Ugovor o kreditu je pročitao te je shvatio što znači promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula onoliko koliko su mu godine i financijska pismenost odozvoljavali, ali nije bio svjestan rizika koji bi mogao proizaći iz promjenjive kamatne stope i promjene valute. Prilikom zaključenja ugovora o kreditu uručen mu je i otplatni plan za svih 20 godina na koje razdoblje je kredit podignut te mu je taj otplatni plan bio prihvatiljiv obzirom na njegovu plaću i financijsku situaciju. Tužitelj je naveo da mu je rata prvih nekoliko godina bila onakva kako je bilo navedeno u otplatnom planu uz neka manja odstupanja, a zatim je drastično počela rasti. Njega nitko nije kontaktirao prije nego je rata počela rasti, niti je imao mogućnost utjecati na to već su mu na kućnu adresu dolazile obavijesti o promjeni kamatne stope. Nakon što je 2015. donesen tzv. Zakon o konverziji te se u medijima počelo raspravljati o "spasu" za korisnike kredita u CHF i on se odlučio otići u banku i zaključiti Ugovor o konverziji kako bi se njegova financijska situacija malo popravila jer mu je povećana rata stvarala velike financijske probleme. U međuvremenu je dobio i drugo dijete, a supruga mu tada nije radila tako da mu je bio veliki problem otplaćivati kredit. Prilikom konverzije kredita uručen mu je primjerak ugovora sa gotovim izračunom te je on taj ugovor mogao prihvatiti ili ne prihvatiti, odnosno nije imao mogućnost pregovarati ili utjecati na taj ugovor. U tom trenutku je bio zadovoljan jer mu je svako smanjenje dugovanja iznosa predstavljalo

svojevrsno olakšanje i sigurnost rate za ubuduće. Bilo mu je bitno da rata bude konstantna, a ne da opet raste kao što je to bilo prijašnjih godina. Nakon što je zaključio ugovor o konverziji kredit je otplatio u cijelosti.

42. Iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka knjigovodstvene struke mr.sc. Ante Mrčele, dipl. oec. (list 108-113) proizlazi da razlike ugovornih kamata u kunama iznose 24.445,93 kuna, razlike po osnovi promjene tečaja CHF iznose 55.879,00 kuna što ukupno iznosi 80.324,93 kune.

43. Tužitelj je prigovorio nalazu i mišljenju sudskog vještaka navodeći da se nalaz i mišljenje odnosi na razdoblje od 1. svibnja 2007. do 30. rujna 2015., a da je tužitelj plaćao anuitete po odredbama o kamatnoj stopi i valuti CHF do 1. veljače 2016. Tuženik je također prigovorio nalazu i mišljenju sudskog vještaka navodeći da vještak nije uzeo u obzir preplatu priznatu tužitelju prilikom provođenja konverzije kredita.

44. Financijsko knjigovodstveni vještak je pozvan da dostavi dopunski nalaz i mišljenje u ovom predmetu obzirom da su tužitelj i tuženik istaknuli prigovor na osnovni nalaz i mišljenje od 17. ožujka 2020.

45. U svojem dopunskom nalazu i mišljenju sudski vještak mr.sc. Ante Mrčela, dipl. oec (list 420-425) je naveo da za razdoblje od 1. svibnja 2007. do 1. veljače 2016. razlike ugovornih kamata iznose 24.892,66 kuna, a razilke po osnovi promjene tečaja CHF iznosi 60.494,24 kuna, što ukupno iznosi 85.386,91 kuna.

46. Tužitelj nije stavio primjedbe na dopunski nalaz i mišljenje sudskog vještaka već je isti prihvatio. Tuženik je i dalje ostao kod svojih prigovora na nalaz i mišljenje vještaka navodeći da vještak nije uzeo u obzir preplatu priznatu tužitelju prilikom provođenja konverzije.

47. Sud je financijsko knjigovodstvenog vještaka još jedanput pozvao da dopuni i obrazloži svoj dopunski nalaz i mišljenje u ovom predmetu u skladu sa primjedbama tuženika.

48. U svom dopunskom nalazu i mišljenju sudski vještak mr.sc. Ante Mrčela, dipl. oec (list 496-501) je naveo da ukupno potraživanje tužitelja od tuženika na dan 15. veljače 2016., podmirenje zateznih kamata s ukupnom preplatom tužitelja utvrđenom prilikom provođenja konverzije te preostalo nepodmireno potraživanje tužitelja od tuženika iznosi u ukupnom iznosu 88.354,67 kuna, odnosno 11.726,68 eura. Iznos od 11.726,68 eura sastoji se od iznosa glavnice na dan 15. veljače 2016. od 11.332,79 eura i zakonske zatezne kamate obračunate do 15. veljače 2016. u iznosu od 393,89 eura. U dopunskom nalazu i mišljenju financijsko knjigovodstveni vještak je naveo da razlika anuiteta u kunama iznosi 85.386,91 kuna (11.332,79 eura), a razlika zakonske zatezne kamate iznosi 35.554,44 kuna (4.718,89 eura).

49. Niti tužitelj niti tuženik nisu stavljali daljnje primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka. Tužitelj je u podnesku od 14. siječnja 2025. specificirao tužbeni zahtjev u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka.

50. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje financijsko knjigovodstvenog vještaka iz razloga što je isti izrađen objektivno i stručno u skladu sa pravilima struke te ima uporište u dokumentaciji koja se nalazi u spisu. Sud je angažirao financijsko knjigovodstvenog vještaka iz razloga što sam nema dovoljno stručnog znanja iz tog područja.

51. Prema čl. 323. st. 1 ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz čl. 1111. ZOO-a. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna.

52. Kako je sud utvrdio da su ugovorne odredbe o vezanosti uz valutu švicarski franak i kamatnoj stopi ništetne usvojio je prvi od eventualno kumuliranih tužbenih zahtjeva iz podneska od 6. rujna 2026. u cijelosti, utvrdio ništetnim pojedine odredbe Ugovora o kreditu kao što je to pod točkom I. izreke navedeno i naložio tuženiku da tužitelju isplati iznos naveden pod točkom II. izreke zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućima od 16. veljače 2016. pa do isplate te je naložio isplatu novčanog iznosa od 393,89 eura koji iznos se odnosi na zakonske zatezne kamate na svaki pojedini iznos više otplaćenog mjesečnog anuiteta za razdoblje od 15. studenog 2007. do 15. veljače 2016.

53. Tužitelj je postavio tužbeni zahtjev u skladu sa odredbom čl. 188. st. 2. ZPP-a, postavio je eventualno kumulirane tužbene zahtjeve. Kako je sud našao da je prvi postavljeni tužbeni zahtjev osnovan u cijelosti, prvi od postavljenih tužbenih zahtjeva je usvojio (točka I. izreke), a o drugom eventualno kumuliranom tužbenom zahtjevu sud nije niti odlučivao.

54. Sud je tužitelju dosudio zakonske zatezne kamate tekuće od dana plaćanja svakog preplaćenog pojedinog anuiteta u razdoblju od 15. studenog 2007. do 15. veljače 2016. u iznosu od 393,89 eura, a na iznos glavnice od 11.332,79 eura dosudio je kamate tekuće od 16. veljače 2016. pa do isplate (čl.1115. ZOO-a) obzirom da je tuženik kao ugovorna strana bio dužan prilikom promjene tečajne razlike rukovoditi se načelom savjesnosti i poštenja, a što nije učinio, iako je toga morao biti svjestan pa mu je u svakom slučaju od trenutka svake pojedine uplate u većem iznosu od ugovorenog moralo biti poznato da mu taj više plaćeni iznos ne pripada. Stopa zatezne

kamate određena je na temelju čl. 29. st. 2. ZOO-a i točke I Odluke o diskontnoj (eskontnoj) stopi Hrvatske narodne banke (”Narodne novine" broj: 132/07).

55. Prigovor zastare potraživanja nije osnovan. Radi se o individualnom restitucijskom zahtjevu potrošača koji se temelji na odluci donesenoj u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, a prema shvaćanju revizijskog suda pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241 ZOO-a. Nesporno je da su presudama Visokog trgovačkog suda Pž-7129/14 od 13. lipnja 2014. i Pž-6632/17 od 14. lipnja 2018. pravomoćno okončani predmetni sporovi, čl. 215 ZOO-a, propisano je da zastara počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, što znači od dana utvrđenja ništetnosti počinje teći tužiteljevo pravo zahtijevati isplatu. Kako je tužitelj tužbu podnio 7. lipnja 2019. nije nastupila zastara.

56. Osim toga, građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske na sjednici održanoj 30. siječnja 2020. i 31. siječnja 2022. donio je stajališta da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323 st. 1 ZOO/05, odnosno čl. 104 st. 1 ZOO/91, kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora zastara počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora pa prema navedenom shvaćanju tražbina tužitelja nije mogla zastarjeti, jer ova presuda kojom je utvrđena ništetnost ugovornih odredaba o kamatama i valuti još nije postala pravomoćna.

57. Prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja koji je isticao tuženik također nije osnovan jer tužitelj ima svojstvo potrošača.

58. Tuženik navodi da je dana 18. siječnja 2016. godine neizmirena tražbina tuženika iz CHF ugovora o kreditu konvertirana je sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN br. 102/2015 - u nastavku „ZID ZPK/15“), čime je izvršena konverzija tuženikove neizmirene tražbine iz predmetnog kredita s CHF valutnom klauzulom u tražbinu s EUR valutnom klauzulom.

59. Tuženik nadalje navodi da su sve tužiteljeve uplate i s osnove svakog povišenja CHF kamatne stope tijekom otplate, kao i s osnove svakog povišenja CHF tečaja tijekom otplate, uzete su u obzir prilikom izrade konverzije i iskorištene, odnosno uračunate za otplatu usporednog EUR kredita, u skladu s odredbama ZID ZPK/15.

60. Tužena banka ukazuje na to da je sukladno članku 19.d. ZID ZPK/15 prije objave kalkulatora konverzije bila dužna pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izrađen u skladu s načinom izračuna propisanim člankom 19.c ZID ZPK/15, te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prema tome, na strani banke postoji zakonska presumpcija da je izračun izvršen u skladu sa zakonom, s obzirom na to da je to upravo i potvrdio neovisni revizor.

61. Konverzija kredita, nastupila je na temelju očitovanja volje tužitelja koji se kreditno zadužio uz valutnu klauzulu u CHF, da se njegov kredit konvertira u kredit u kunskoj protuvrijednosti EUR u skladu s odredbama ZID ZPK/15, i to nakon što je tužitelj, u skladu s odredbama ZID ZPK/15 dobio od banke zakonom propisane, iscrpne podatke za donošenje informirane odluke o tome hoće li ili neće prihvatiti konverziju, uključujući podatak o pretplatama iz razdoblja primjene valutne klauzule u CHF i promjenjive kamate, u brojčanom iznosu, pri čemu je sam način izračuna konverzije zakonodavac izričito propisao u članku 19.c ZID ZPK/15 na način da je banka bila dužna početno odobrenu CHF glavnicu kredita pretvoriti u EUR glavnicu po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, početno ugovorenu kamatnu stopu CHF kredita zamijeniti EUR kamatnom stopom koju je tužena banka primjenjivala na EUR kredite na datum sklapanja CHF ugovora o kreditu. Iznose uplaćene radi namirenja početno utvrđenih CHF anuiteta pretvoriti u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate pri čemu su takvi iznosi pretvoreni u EUR predstavljali osnovu za namirenje EUR anuiteta utvrđenih po novom EUR otplatnom planu. Ukupno uplaćene iznose (preračunate u EUR), a koji su veći od iznosa potrebnih uplata po usporednom EUR kreditu rasporediti kao preplatu te iskoristiti za namirenje budućih EUR anuiteta ili isplatiti korisniku kredita, ovisno koji je od dva moguća, zakonom propisana slučaja, nastupio pri čemu na iznos preplate tužena banka nije bila dužna obračunati ni kamatu niti tečajnu razliku, već je njih, sukladno izričitoj zakonskoj odredbi, snosio potrošač. Takvo zakonsko rješenje iz ZID ZPK/15 bilo je naročito propagirano u javnosti, kako od strane zakonodavca, tako i od strane interesnih skupina potrošača, između ostaloga, radi „trajnog eliminiranja neravnopravnog položaja dužnika u CHF s ciljem otklanjanja posljedica velikih tečajnih neravnoteža u odnosu nacionalne hrvatske valute i CHF“ i rasterećenja općinskih sudova smanjenjem broja tužbi, a tužena banka bila je u zakonskoj obvezi sklopiti pravni posao kojim se u pravnom smislu implementirala volja tužitelja da konvertira svoj kredit, što je ona i učinila pod prijetnjom strogih prekršajnih sankcija iz ZID ZPK/15, pa je time naposljetku, sukladno intenciji zakonodavca tužitelj stavljen u položaj kao da je otpočetka, cijelo vrijeme koristio kredit denominiran u EUR, čime je isključivo po svojem slobodnom izboru, izjednačen s položajem potrošača koji su se zadužili kreditom u EUR, sve na način koji je bio utemeljen na valjano, od strane banke primijenjenim, a iscrpno propisanim procedurama i svim uvjetima koje je zakonodavac normirao u ZID ZPK/15, uključujući svako povišenje CHF kamatne stope i povišenje CHF tečaja tijekom otplate.

62. Tužitelj je, prema navodima tuženika, svojom slobodnom voljom, prihvatio konverziju. Sklapanjem sporazuma o konverziji, između tužitelja i tuženika nastao je pravni odnos koji je zakonodavac upravo i imao u vidu kada je tužitelju ponudio mogućnost konverzije koju mu banka nije mogla uskratiti.

63. Glede zakonske konverzije kredita iz CHF u EUR, u pravu je tužitelj kada ističe da unatoč konverziji koja može biti valjana, potrošač potpisom dodatka ugovoru o kreditu kojima je ista provedena, zadržava pravo na punu restituciju koju mu jamče propisi koji uređuju zaštitu potrošača, te to pravo ne može biti ukinuto nikakvim pristankom potrošača, bilo dobrovoljnim, bilo prisilnim. Ovo stoga što namjera i cilj ZID ZPK iz 2015. nije bila uklanjanje posljedica ništetnih odredaba i obeštećenje

potrošača, već samo njihovo izjednačavanje s EUR dužnicima putem simulacije otplate. Stoga, u slučaju konverzije nema govora ni o kakvoj novoj pravnoj osnovi uslijed koje bi kreditorima pripalo pravo zadržati nepripadno stečene koristi od ništetnih odredaba. Naime, obnova (novacija) je institut obveznog prava koji podrazumijeva, prije svega, da je u ugovornom odnosu došlo do promjene pravne osnove ugovora ili da je došlo do promjene glavne činidbe. Dakle, ukoliko su pravna osnova (ugovor o kreditu) i glavna činidba (novčana činidba) i nadalje dodacima nepromijenjeni, tada nema govora ni o kakvoj obnovi (novaciji), odnosno nastanku nove pravne osnove koja bi opravdavala zadržavanje nepripadno stečenih koristi. Drugim riječima, radi se o istom ugovornom odnosu i istoj pravnoj osnovi nepoštenog i ništetnog stjecanja tuženika za razdoblje do konverzije, samo s naknadno izmijenjenim valorimetrom po kojem se obračunava kunska protuvrijednost mjesečnog anuiteta. Promjena valorimetra predstavlja izmjenu načina ispunjenja postojeće obveze, na način da je plaćanje mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti vezano za EUR, umjesto za dotadašnji CHF, dok se i nadalje radi o novčanoj činidbi kao i u ranijem slučaju kada su potrošači plaćali anuitete u kunskoj protuvrijednosti prema CHF, slijedom čega se takva izmjena ne smatra obnovom, sukladno odredbi čl. 145. st. 2. ZOO-a. Na navode o provedenoj konverziji i njezinoj zakonitosti i ustavnosti, tužitelj ističe da unatoč tome zadržava pravo na punu restituciju pa stoga ovdje ne dolazi do isključivanju mogućnosti tužitelja za istom, poglavito pozivom na presudu Suda EU C-118/17.

64. Sklapanjem Dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija sukladno Zakonu o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj: 102/15 te u daljnjem tekstu skraćeno: ZIDZPK/15) potrošač ne gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji.

65. Naime, sve odredbe Glave IV.a ZPK-a, pa tako i odredbe čl. 19. b i čl. 19c ZPK-a na koje ukazuje tuženik, reguliraju ugovorni odnos koji je između potrošača i vjerovnika (banke) nastao temeljem ugovora o kreditu. Navedeno proizlazi iz odredbe čl. 19.a ZPK-a kao i ostalih odredaba Glave IV.a ZPK-a. S druge strane, obveza restitucije nije obveza koja ima svoju pravnu osnovu u pravnom poslu odnosno ugovoru (čl. 247. u svezi s čl. 20. st. 1. ZOO/05), već u izvanugovornom obveznom odnosu stjecanja bez osnove (čl. 1111., čl. 323. st. 1. i čl. 20. st. 1. ZOO/05 u svezi s čl. 81. st. 1. i čl. 87. st. 1. ZZP/03). Dakle, ZPK regulira u potpunosti drugačiji obvezni odnos tj. ugovorni obvezni odnos koji je nastao sklapanjem ugovora o kreditu, dok tužitelj tužbeni zahtjev temelji na postojanju izvanugovornog obveznog odnosa stjecanja bez osnove koji nastao kao posljedica nepoštenosti i ništetnosti u potrošačkom ugovoru. Ugovornim odredbama, u ovom slučaju ugovornim odredbama Sporazuma o konverziji, ne može se osnažiti nešto što je od početka ništetno i nema pravni učinak, tako da neosnovano tuženik u žalbi ističe da je sklapanjem Sporazuma o konverziji tužitelj izgubio pravo i pravnu osnovu da restitucijskim zahtjevom potražuje preplaćene iznose koji su posljedica nepoštene odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi.

66. Uz navedeno, ovaj sud smatra da je potrebno naglasiti da je pravo na potpunu restituciju potrošača u slučaju nepoštenosti ugovornih odredbi osnovno pravo potrošača kod zaštite nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima. Stoga ako bi se to osnovno pravo potrošača ukidalo ili ograničavalo, to bi moralo biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona. Ne može se osnovno pravo potrošača (pravo na potpunu restituciju) ukidati i ograničavati posredno kroz parcijalno i ekstenzivno tumačenje propisa čija svrha primarno i nije zaštita potrošača od nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima. Ograničenje ili čak ukidanje bilo kojeg prava potrošača, pa i prava na potpunu restituciju mora, dakle, prema stavu ovog suda, biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona i imati razumnu svrhu, a svako eventualno tumačenje odredbi koje bi u konačnici moglo ograničavati prava potrošača na potpunu restituciju, prema stavu ovog suda, mora biti restriktivno.

67. Dakle, ako je zakonodavac smatrao da konverzijom CHF kredita potrošači trebaju izgubiti pravo na potpunu restituciju kao posljedicu nepoštenosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, tada je to trebao jasno i nedvosmisleno propisati odredbama ZID ZPK. Zakonodavac to nije učinio, tako da ne postoji bilo kakva pravna osnova (odredba zakona) koja bi opravdavala stav da su potrošači koji su konvertirali CHF kredite izgubili, potpuno ili djelomično, pravo na potpunu restituciju.

68. U svezi tumačenja i dosega odredba ZID ZPK potrebno je navesti da je odredbom čl. 19.a. ZPK-a jasno propisano što je predmet uređenja Glave IV.a ZPK-a.

69. Iz predmetne odredbe, kao i ostalih odredbi ZPK-a, proizlazi da se Glavom IV.a ZPK-a reguliraju pretpostavke i postupak u kojem se provodi konverzija kredita i da iste ni na koji način ne reguliraju izvanugovorni obvezni odnos koji je u ovom postupku sporan tj. nepoštenost i ništetnost pojedinih odredbi osnovnog ugovora o kreditu i pravo na restituciju koja je posljedica nepoštenosti i ništetnosti takvih odredbi. Uostalom, tekst odredbi Glave IV.a ZPK niti ne sadrži pojmove "nepoštene odredbe", "restitucija" i sl., a pogotovo ne sadrži odredbe iz kojih bi proizlazilo da su potrošači konverzijom kredita izgubili pravo na potpunu restituciju. Predmet reguliranja ZID ZPK-a je konverzija, a ne restitucija, slijedom čega ZID ZPK ne sadrži bilo kakvu odredbu iz koje bi se moglo zaključiti da je konverzijom kredita potrošač izgubio pravo na potpunu restituciju ili da je to njegovo pravo ograničeno. Iz odredbi ZID ZPK jasno proizlazi da svrha njegovog donošenja nije restitucija i saniranje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, već zaštita potrošača od oscilirajućeg i rastućeg tečaja švicarskog franka.

70. Osim toga, ako bi se prihvatilo da potrošači koji su konvertirali kredite nemaju pravo na potpunu restituciju ovaj sud smatra da ne postoji razlozi koji bi opravdavali različito postupanje prema njima. Naime, potrošač koji je podigao kredit 2007. kao i tužitelj, ali isti nije konvertirao ili čak potrošač koji je kredit podigao u eurima ili uz valutnu klauzulu u eurima, ima pravo na potpunu restituciju, a neosnovano tuženik sugerira da tužitelj koji je kredit konvertirao to pravo uopće nema ili mu je isto ograničeno. Pravna pozicija potrošača koji su konvertirali kredite (zbog nepostojanja potpune restitucije ili ograničenosti iste) ne bi trebala bi slabija od svih ostalih drugih

kategorija potrošača. Potrošačima koji su kredit konvertirali pravo na potpuno restituciju nije ukinuto, dokinuto ili ograničeno, a nema niti razloga da se tužitelju koji je izvršio konverziju prizna niža razina zaštite potrošačkih prava, ona koja mu ne omogućuje ostvarivanje temeljenog potrošačkog prava tj. prava na potpunu restituciju, dok svi ostali potrošači neovisno o tome da li su dizali kredite u drugim valutama ili nisu uopće konvertirali CHF kredite, to pravo imaju u punom opsegu.

71. Posebno treba istaknuti da se pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske vodio postupak pod brojem Gos-1/2019. U tom oglednom postupku Vrhovni sud Republike Hrvatske je zauzeo pravno shvaćanje da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15.) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Međutim, u ovom postupku tužitelj uopće ne tvrdi da je sporazum o konverziji ništetan, već svoj tužbeni zahtjev temelji na izvanugovornom odnosu stjecanja bez osnove, pa za ovaj postupak pravno shvaćanje iz oglednog postupka nije pravno relevantno.

72. Potrošač se sklapanjem sporazuma o konverziji nije mogao odreći svog prava na potpunu restituciju jer takvo što nije propisano bilo kojom odredbom zakona, pa tako i odredbama ZID ZPK-a. Osim toga, u trenutku sklapanja sporazuma o konverziji bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15 – dalje: ZZP/14) koji je stupio na snagu 8. travnja 2014. Odredbom čl. 41. st. 1. ZZP/14 propisano je da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju tog zakona ili drugih zakona kojima se štite prava potrošača, dok je stavkom 2. istog članka propisano da su ništetne ugovorne odredbe koje su za potrošača nepovoljnije od onih propisanih tim zakonom ili drugim zakonima kojima se uređuje zaštita potrošača. Dakle, sukladno čl. 41. st. 1. i 2. ZZP/14, potrošaču se ne mogu ograničiti potrošačka prava (što se odnosi i na pravo na potpunu restituciju), a niti se istih može odreći, a ugovorne odredbe kojima bi to bilo ugovoreno su ništetne. Stoga ne postoji ikakva pravna osnova da se odredbe sporazuma o konverziji tumače na način kao ih tumači tuženik tj. da se sklapanjem sporazuma o konverziji potrošač odrekao prava na potpunu restituciju. Čak i kada bi se tog prava potrošač mogao odreći to odricanje moralo bi biti rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača, što uostalom proizlazi i iz presude Suda Europske unije C-452/18 što bi u ovom slučaju značilo da je potrošaču, barem okvirno, trebao biti poznat novčani iznos kojeg se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji odriče odnosno na određeni način "oprašta" banci. S obzirom da prema odredbama ZID ZPK-a predmet konverzije niti nisu bili novčani iznosi na koje bi potrošač imao pravo potraživati protiv kreditora s osnove restitucije zbog nepoštenosti ugovornih odredbi, to se ni u kom slučaju ne može smatrati da se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji bilo čega odrekao, a pogotovo ne novčanog potraživanja koje i nije bilo predmetom konverzije, te u izračun konverzije nije niti ulazilo.

73. ZID ZPK je imao osnovni cilj otkloniti dužničku krizu zbog rasta tečaja CHF, te je u tom smislu zakonom bilo predviđeno da banke moraju ponuditi sklapanje dodatka osnovnom ugovoru o kreditu, a potrošači mogu prihvatiti konverziju u odgovarajući

kredit sklopljen u EUR na način da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR (čl. 19.a do čl. 19.e ZID ZPK-a). Sklapanjem Dodatka osnovnom ugovoru o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a što potvrđuje i sama činjenica da se radilo o dodatku osnovnom ugovoru, a ne o sklapanju sasvim novog ugovora, a čak kada bi se uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbi osnovnog ugovora o kreditu (tako i u odluci Vrhovnog suda RH broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.)

74. Osim toga, prema odluci Suda Europske unije broj C-118/17 Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt. od 14. ožujka 2019. sud mora provjeriti je li nacionalni zakon omogućio ponovno uspostavu pravno i činjenično situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača na temelju navedene nepoštene odredbe i to unatoč zakonskoj intervenciji. Dakle, iz te odluke može se zaključiti da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira i na eventualnu zakonsku intervenciju u to njegovo pravo. Takvo pravno shvaćanje ne dovodi u pitanje niti činjenica da je prema ZID ZPK potrošaču i korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora. Potrošač, a u konkretnom slučaju korisnik kredita u CHF, mogao se nagoditi i dogovoriti sa davateljem kredita u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi, ali samo pod uvjetom da su potrošaču bili u cijelosti poznati svi parametri i uvjeti nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu. U odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora o kreditu u CHF odluka u kolektivnom sporu uslijedila je tek tri godine nakon sklapanja dodatka osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju konverzije te potrošači i korisnici kredita zasigurno nisu mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava. Takav zaključak proizlazi i iz odluke Suda Europske unije od 9. srpnja 2020. u predmetu C-452/18 XZ protiv Ibercaja Banko S.A.

75. Nakon provedenog postupka sud zaključuje da je tužitelj dokazao i osnovanost i visinu tužbenoga zahtjeva pa je njegov tužbeni zahtjev usvojio i odlučio kao pod točkama I. i II. izreke.

76. Odluka o kamatama u skladu je sa odredbama čl. 29. ZOO i čl. 1115. ZOO.

77. Kako je tužitelj uspio u ovom postupku dosuđen mu je i trošak postupka. Odluka o troškovima postupka u skladu je sa odredbom čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP. Tužitelju je dosuđen trošak postupka u iznosu od 3.095,19 eura (točka III. izreke), a koji trošak je odmjeren u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 69/93, 87/93, 16/94, 117/96 i 91/04, 148/09, 142/12,103/14, 1 18/14, 104/1 5, 37/22 i 126/22, dalje Tarifa). Tužitelju je dosuđen trošak sastava tužbe u iznosu od 200,00 eura (Tbr 7/1 Tarife), trošak zastupanja na ročištima 25. studenog 2019., 17. studenog 2021., 25. travnja 2024., 16. lipnja 2026. i 14. rujna 2026., svako

u iznosu od 200,00 eura (Tbr 9/1 Tarife), trošak sastava podnesaka od 20. rujna 2019., 5. ožujka 2020., 19. studenog 2021., 4. ožujka 2022., 12. listopada 2022. i 12. lipnja 2026. svako u iznosu od 200,00 eura (Tbr. 8/1 Tarife), trošak sastava podnesaka od 29. travnja 2020., 7. ožujka 2024., 14. siječnja 2025. i 7. rujna 2026., svako u iznosu od 50,00 eura (Tbr 8/3 Tarife). Tužitelju je nadalje priznat trošak financijsko knjigovodstvenog vještačenja u iznosu od 265,45 eura, trošak dopunskog financijskog vještačenja u iznos od 66,36 eura i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 163,38 eura.

78. Kamate na trošak parničnog postupka u skladu su sa odredbom čl. 151. st. 3. ZPP.

79. Tužitelj je odbijen s dijelom zatraženog troška postupka u iznosu od 400,00 eura zajedno s kamatama na taj iznos (točka IV. Izreke). Za sastav podnesaka od 29. travnja 2020., 7. ožujka 2024., 14. siječnja 2025. i 7. rujna 2026. sud je tužitelju dosudio trošak temeljem Tbr. 8/3 Tarife umjesto zatraženih Tbr. 8/1, odnosno Tbr. 8/2 Tarife iz razloga što sud smatra da se radi o kategoriji ostalih podnesaka u kojima se samo tužbeni zahtjev specificira u drugoj valuti, odnosno pojašnjava se nešto što je već navedeno u prijašnjim podnescima.

80. Kako tuženik nije uspio u ovom postupku odbijen je njegov zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 3.500,00 eura zajedno sa zakonskim zateznim kamatama pa je odlučeno kao pod točkom V. izreke.

81. Uslijed svega naprijed navedenog i obrazloženog odlučeno je kao u izreci.

U Vrbovcu 11. studenog 2026.

Sudac
Ljiljana Košić

Dokument je elektronički potpisan:
Ljiljana Košić
Vrijeme potpisivanja:
11-11-2026
10:51:18

DN:
C=HR
O=OPĆINSKI SUD U SESVETAMA
2.5.4.97=#0C1156415448522D37323933313536373833 36
OU=Signature
S=Košić
G=Ljiljana
CN=Ljiljana Košić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo uložiti žalbu Županijskom sudu u roku od 15 dana od dana objave. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u 3 istovjetna primjerka.

Dostaviti:

1. Pun. tužitelja
2. Pun. tuženika
3. Tužitelj oslobođen plaćanja pristojbe
4. Presuda nepravomoćna
5. Vidi upisnik "P"
6. Kal 15 dana

Broj zapisa: **9-3088f-f3b56**

Kontrolni broj: **015fc-e4f1a-6fd4b**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Ljiljana Košić, O=OPĆINSKI SUD U SESVETAMA, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Sesvetama** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.